

Åpner for flaskehalser

Landbruks- og matminister Sandra Borch (Sp) vil bedre infrastrukturen for ulike distriktsnæringer. – Jeg ser positivt på en ordning som kan finansiere flaskehalsutbedringer på kommuneveiene, sier hun.

Lars Kristian Steen

SAMFERDSEL

– Som skogminister er jeg svært opptatt av å bedre infrastrukturen for skognæringa og andre distriktsnæringer. Tømmerkaiprogrammet har vært veldig bra, sa statsråd Sandra Borch (Sp) under Stortingets spørretime onsdag 22. mars.

Her svarte landbruks- og matministeren på FrP-representanten Helge Andre Njåstad (FrP) sitt spørsmål om hun og regjeringa vil åpne tømmerkaikapittelet for tilskudd til flaskehalsutbedring for tømmertransport på kommuneveiene.

– Dette er et viktig spørsmål, og en stor utfordring for næringa. Jeg har mottatt mange henvendelser om Statsbudsjettet 2024, hvor jeg blir bedt om å åpne for en ordning som kan finansiere flaskehalsutbedringer på kommuneveinettet, sa Borch.

Sp-statsråden understreker at hun har stor forståelse for utfordringene:

– Det er et stort behov for investeringer i skogsbilveier, og noen tømmerkaier fortsatt. Fullføring av tømmerkaiene må prioriteres. Men det kan bli aktuelt på et seinere tidspunkt å åpne for flaskehalsutbedringer på kommuneveiene.

Flaskehalsutbedringer

Borch påpeker at det også er viktig å bygge opp kunnskapsnivået til fylkeskommunene og kommunene som veieiere.

Det er Skognæringa Kyst som har foreslått en ordning der penger fra potten til tømmerkaier også kan benyttes til å fjerne flaskehalser på kommuneveier i distriktene som er viktig for frakt av tømmer og annen næringstransport.

Over 30 distriktsorganisasjoner har så langt støttet dette forslaget. De har også sendt brev til både Landbruks- og matdepartementet (LMD) og direkte til statsråden. Her ber de om strakstiltak på 20 millioner

i statsbudsjettet for 2024 til fjerning av flaskehalser på kommuneveier.

Daglig leder i Skognæringa Kyst, Ole H. Bakke, viser til at hele 70 prosent av tømmertransporten må over kommunale veier. Kun 14 prosent av disse veiene er tillatt for tømmervogntog. Mange distriktsnæringer krever derfor bedre kommuneveier.

– Dårlege kommunale veier rammer næringslivet i distriktene knallhardt – og stopper både vekst og utvikling for mange bygdenæringer. Skogbruket er blant disse, sier Bakke.

Kystskognæringa

Han forteller at aller verst er situasjonen i Nord-Norge og på Vestlandet.

– Her er store deler av tømmerressursene ikke tilgjengelige i det hele tatt, på grunn av nedklassifiserte kommuneveier.

Både daglig leder og rådgiver Helge Kårstad i Skognæringa Kyst satt på tilhørerbenken under spørretimen i Stortinget onsdag. Begge likte det de hørte.

– Det er positivt at statsråden har satt seg grundig inn i saken. Vi oppfatter svarene fra henne slik at det er en åpning for vår foreslåtte modell, og det er vi

Det er positivt at statsråden har satt seg grundig inn i saken. Vi oppfatter svarene fra henne slik at det er en åpning for vår foreslåtte modell, og det er vi glade for.

Ole H. Bakke

Daglig leder i Skognæringa Kyst

glade for, sier Bakke.

– Vi er opptatt av at det haster å få verktøy på plass, fordi vi får en kraftig økning i forventa hogst framover i kystskogfylkene. Derfor er vi også redd for at «på et seinere tidspunkt» betyr at vi ikke får ordningen på plass i 2024, sier Kårstad.

Skognæringa Kyst vil derfor, sammen med andre distriktsaktører, jobbe videre for å få på plass en ordning, der det kan gis støtte til fjerning av flaskehalser på kommuneveier, allerede neste år.

– Vårt forslag til flaskehalsprogram for kommuneveier bør inn i LMDs budsjett fra og med 2024. Dette fordi oppklassifisering av veiene vil føre til lavere transportkostnader og lavere klimagassutslipp. I tillegg vil færre vogntog på veien normalt gi lavere trafikkrisiko og lavere veislitasje, sier Bakke.

Tømmerkaiprogrammet har vært veldig bra. det kan bli aktuelt seinere å åpne for flaskehalsutbedringer på kommuneveier

Skognæringa kyst mener det trengs en stimuleringsordning for å få fortgang på kommunenes arbeid med oppklassifisering av veiene.

– Positivt overrasket

– Timingen med å få formålet inn i kapittel 1149 post 71 er god, mot utfasing av tømmerkaiprogrammet. Det haster å få gjort noe med situasjonen, og vi har ingen alternativ løsning, sier Bakke.

Kommunalpolitisk talsperson i FrP, Helge Andre Njåstad, har også trua på en løsning for færre flaskehalser på kommuneveier etter svarene har fikk fra Borch i spørretimen.

– Jeg er jo vant til at statsrå-

dene svarer intetsigende og defensivt. I så måte er jeg positivt overrasket at landbruksministeren gikk rimelig langt i å være enig med meg i at det er et behov – og jeg oppfattet mellom linjene at hun vil forsøke å få dette til, sier Njåstad i en kommentar til Nationen etter spørretimen.

Han håper regjeringa vil beholde støtten til tømmerkaier på budsjettet i noen år til, og gjerne øke den fra dagens 50 millioner til 100 millioner kroner.

– Dersom regjering og statsråd i tillegg åpner for at penger fra tømmerkai-posten også kan gis som tilskudd til flaskehalser på kommuneveier, vil det være

full pott, sier Njåstad og legger til:

– Nå har vi jo investert mye i tømmerkaier. Da må vi sørge for at de investeringene ikke blir skadelidende av flaskehalser på veinettet. For å få tømmeret levert fra skogen til kunden, så må vi rett og slett ta vekk flaskehalsene på kommuneveiene.

Det er så langt investert 750 millioner kroner i 35 tømmerkaier langs kysten i tømmerkaiprogrammet, hvorav drøyt halvparten har kommet fra kapittel 1149 hos LMD. Halvparten av tømmerkaiene som har fått tilskudd er kommunale.

utbedringer

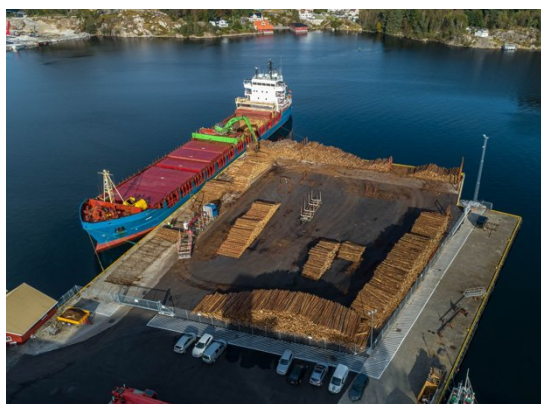
ne, sier Sps Sandra Borch. Her fra tømmerkaia i Lindesnes kommune i Agder.

FOTO: SIRI JUELL RASMUSSEN

Statsråd Sandra Borch (Sp) sammen med, fra venstre, Helge Kårstad, Ole H. Bakke og Helge Andre Njåstad (Frp) etter spørretimen i Stortinget.

FOTO: LINN HEGE BRAGSTAD

Det er nå investert 750 millioner kroner i 35 tømmerkaier langs kysten i tømmerkaiprogrammet, hvorav drøyt halvparten har kommet fra kapittel 1149 hos LMD. Halvparten av tømmerkaiene som har fått tilskudd er kommunale.

FOTO: RIKARD VINNINGLAND/VEST BETONG

Flere fylkeslag i Arbeiderpartiet har sendt krav til Arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen (Ap) om at trygden må opp.

FOTO: HANNA JOHRE / NTB

Kan bli trygdeoppgjør i Ap

I forkant av Arbeiderpartiets landsmøte i mai, har flere fylkeslag sendt inn krav om av trygdene må opp.

Fylkeslagene i Innlandet, Vestland, Akershus, Oslo og Vestfold og Telemark, har alle sendt krav til arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen (Ap) om at trygdene og de sosiale ytelsene

må opp, skriver Klassekampen.

- Det må være lov å være kritisk til systemet, selv om vi sitter med makten, sier leder i Innlandet Arbeiderparti Lise Selnes til avisa.

Både en økning i barnetrygden og en gjennomgang av de sosiale ytelsene generelt for å tilpasse de til de mer krevende tidene, er en fellesnevner i forslagene fra fylkeslagene.

Arbeiderpartiet holder sitt landsmøte fra 4. til 6 mai. ©NTB

Prisveksten har spist opp alle lønns tillegg på åtte år

Over årene 2015 til 2023 blir det nær null vekst i reallønnen. Ikke siden 80-tallet har nordmenn hatt en like svak lønnsutvikling.

Fra 2015 til 2023 ser reallønnen ut til å øke med bare 0,4 prosent samlet sett. Prisveksten har tatt hele lønnsveksten, skriver E24.

«Med denne utviklingen vil reallønna nesten ikke ha økt siden 2015. Vi må tilbake til 1980-tallet for å finne en like svak lønnsutvikling over en så lang tidsperiode.», skriver Statistisk sentralbyrå i sin økonomiske analyse.

Avisen har snakket med forsker Thomas von Brasch i SSB som peker på oljeprisen, pandemien og krigen i Ukraina som tre forhold som kan forklare lønnsutviklingen. I stor grad kommer alt dette til uttrykk i prisene på strøm og drivstoff.

SSBs anslag for lønnsveksten i år er 5 prosent.

- Anslaget er såpass høyt fordi lønnsomheten i industrien er god, ikke fordi arbeidstakerne skal hente inn tidligere års tap i reallønnen. Men med samme anslag for prisveksten, anslår vi veksten i reallønn til null i år, sier von Brasch til avisen. ©NTB